

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ І СФЕРА ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

15 травня 2025 року

Луцьк – 2025

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ І СФЕРА ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

15 травня 2025 року

Луцьк – 2025

УДК 338.48 (477) (082)

I-57

*Рекомендовано до друку вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 7 від 27 травня 2025 р.)*

Рецензенти: Матвійчук Л.Ю., доктор економічних наук, професор
Петлін В.М., доктор географічних наук, професор

**Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі:
сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку :**

I-57 матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Луцьк, 15 травня 2025 р.) / відпов. ред. Л.В. Ільїн. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2025. 132 с.

Збірник містить матеріали наукових досліджень, виголошених на VI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку», що була проведена на базі кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки. Коло питань, висвітлених у публікаціях, стосується багатьох актуальних проблем індустрії туризму й готельно-ресторанного господарства. Розглядаються питання діяльності підприємств гостинності в умовах воєнного часу, нормативно-правове регулювання туризму, кадрове та інформаційне забезпечення сфери обслуговування, регіональні особливості та перспективи розвитку туризму, а також інноваційні впровадження на ринку готельно-ресторанного господарства.

Тексти представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність, достовірність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

УДК 338.48 (477) (082)

© Колектив авторів, 2025

© ВНУ імені Лесі Українки, 2025

ЗМІСТ

Секція 1. Туризм та сфера гостинності під час війни: глобальні виклики для України та світу

Бик Н.А., Онопрієнко В.П. Особливості страхування туристів в умовах війни.....	6
Михайлик У.Д. Потенціал туризму в Україні під час війни..	9
Немчур К.О. Туризм як Soft Power України: що показати світу, крім борщу та карпат?.....	12
Подпіснєв Д.С. Військовий туризм як інструмент збереження пам'яті та формування національної ідентичності: виклики та можливості для України.....	15
Сердюк Є.І., Коваленко О.В. Основні напрямки державної підтримки туристичної галузі в умовах збройних конфліктів.	20

Секція 2. Теорія та практика туризму й рекреації

Бейдик О.О., Гладкий О.В. Принцип «хоку» в географії національного та міжнародного туризму.....	24
Безсмертнюк Т.П. Теоретико-методичні особливості викладання освітнього компонента «туристична картографія».....	32
Деняк Д.П. Туристичний потенціал маловідомих локацій України.....	36
Ільїн Л.В. Теоретичні й прикладні засади оцінювання привабливості туристичних об'єктів регіону.....	40
Ільїн Л.В., Трухан А.І. Перспективи рекреаційного використання озер басейну річки Прип'ять (у межах Ковельського району).....	43
Ільїна О.В. Сапропелі Ковельського адміністративного району та можливості їх використання як лікувальних грязей.....	46
Ільїна О.В. Теоретичні й прикладні аспекти розвитку літературного туризму в Україні.....	48
Калько А.Д., Коротун С.І., Ріхтер А.О. Аналіз сучасних визначень екологічного туризму.....	54

Лисюк Т.В., Кошіль Б.Р. Туристичні подорожі в умовах трансформації споживчих пріоритетів: нові формати і виклики.....	58
Мар'юсик А.Ф., Ільїна О.В. SPA-послуги в Україні: регіональний аналіз.....	62
Мельник П.С. Мовні бар'єри у міжнародному туризмі.....	65
Оболенцева Л.В. Ключові аспекти управління сталим розвитком туризму.....	70
Повшук В.А., Герасимук А.Н. Спортивне орієнтування як інструмент розвитку softskills у школярів у контексті туристично-рекреаційної діяльності.....	74
Фастовець О.О. Спеціалізований (нішевий) туризм як тренд туризму Саудівської Аравії.....	78
Melnyk P.S. Remote work in tourism: Virtual Assistants.....	81
Melnyk P.S. Social media as a tool for tourism promotion.....	85
Tkachuk L.M. Neural Network based technologies in tourism: modern and promising niches of use.....	89

Секція 3. Готельно-ресторанний бізнес: досвід, інновації та тренди

Балабанов Г.В. Забезпечення стравами та напоями як складова туристичної індустрії країн ЄС.....	94
Берсжная І.В., Колонтаєвський О.П. Маркетинг як чинник стійкості готельного бізнесу України.....	97
Гринюк В.І. Тренди інноваційних концепцій у закладах ресторанного господарства.....	100
Лисюк Т.В., Даньчук О.Д. Тренди веганського ресторанного сервісу в Україні: від нішевого формату до сталого розвитку.....	103
Лисюк Т.В., Панасюк А.Ю. Еко-практики у готелях Західної Європи: досвід для українського туристичного ринку.....	107
Ніколаєва Д.К., Колонтаєвський О.П. Сутність, особливості та перспективи розвитку молодіжних готелів	111

Соколюк М.О., Дулька О.С. Удосконалення кулінарного спрямування спеціалізованого закладу ресторанного господарства.....	114
Тищук І.В., Пилипчук М.М. Адаптація концептуальних ресторанів до змін у культурних і економічних тенденціях...	116
Хаустов О.В., Колонтаєвський О.П. Особливості та перспективи розвитку готелів ділового призначення.....	122
Pylypchuk M.M. Modern approaches to teaching the educational component «Bartending» in institutions of professional pre-higher education.....	125
Відомості про авторів.....	128

змінюють правила гри. URL: <https://business-broker.com.ua/blog/innovatsii-u-restorannomu-biznesi-trendy-shcho-zminiuiut-pravyla-hry/> (дата звернення: 27.04.2025)

УДК 388.488.2:640.43

ЛИСЮК Т.В., ДАНЬЧУК О.Д.

tetiana0602@gmail.com

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ТРЕНДИ ВЕГАНСЬКОГО РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ В УКРАЇНІ: ВІД НІШЕВОГО ФОРМАТУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний ресторанний бізнес зазнає істотних трансформацій під впливом глобальних викликів, змін споживчих пріоритетів та зростання усвідомленості щодо впливу харчування на здоров'я людини й довкілля. Одним із виявів таких змін є стрімке поширення веганського способу життя, який передбачає повну відмову від продуктів тваринного походження. У цьому контексті розвиток веганського ресторанного сервісу набуває особливого значення. В Україні цей сегмент ще донедавна сприймався як нішевий, проте на сучасному етапі спостерігається тенденція до його переходу в напрямі сталого розвитку [1].

Актуальність теми зумовлена як загальносвітовими тенденціями, так і внутрішніми змінами у споживчій культурі українців.

Веганський ресторанний сервіс є частиною більш широкої системи гастрономічної культури, що ґрунтується на принципах етичного споживання, екологічної відповідальності та здорового способу життя. Основними характеристиками цього формату є повне виключення продуктів тваринного походження, акцент на рослинній їжі, інноваційні технології приготування страв, а також використання локальних і сезонних продуктів.

На сьогодні в Україні спостерігається зростання кількості веганських і вегетаріанських закладів у великих містах, зокрема в Києві, Львові, Одесі, Харкові та Дніпрі.

Основні тренди розвитку цього сегмента включають [3]:

- **концептуалізацію закладів:** створення унікальних тематичних ресторанів з авторським меню, дизайнерськими інтер'єрами та залученням ціннісних орієнтирів аудиторії ;
- **використання локальних продуктів:** акцент на регіональні рослинні продукти, фермерські овочі й фрукти, що сприяє розвитку місцевої економіки (рис. 1);

Рис. 1. Основні тренди веганських ресторанів

Джерело: складено автором

- **цифровізація сервісу:** активне використання онлайн-замовлень, мобільних додатків, електронних меню та безконтактних оплат;
- **еко-ініціативи:** сортування сміття, використання компостованого пакування, впровадження принципів zero waste;

- **освітні ініціативи**: організація кулінарних майстер-класів, лекцій, дегустацій, популяризація веганства через соціальні медіа.

Ключові чинники, що сприяють розвитку цього формату представлено на рис. 2.

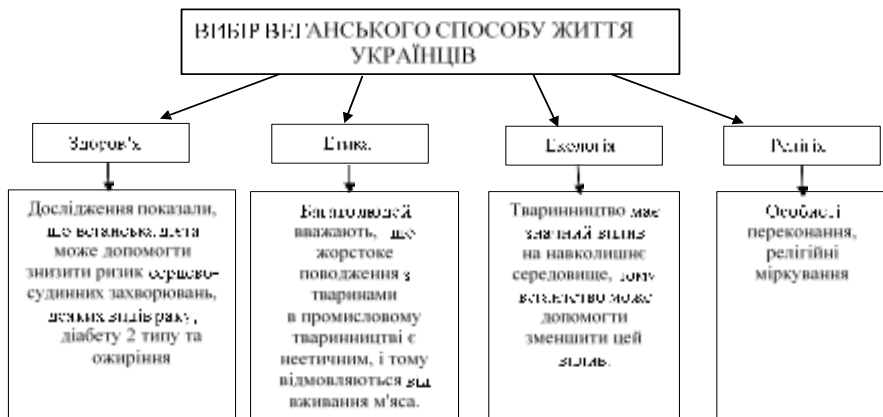

Рис. 2. Чинники, які сприяють розвитку веганського способу життя

Джерело: складено автором

Водночас існують і стримувальні чинники, серед яких: обмежена кількість постачальників спеціалізованої продукції, стереотипи щодо смакових характеристик веганської їжі, вища собівартість окремих інгредієнтів, а також недостатня обізнаність споживачів про особливості веганського харчування.

У контексті переходу до сталого розвитку веганські заклади мають значний потенціал для трансформації ресторанного ринку. Перспективними напрямками є: **впровадження стандартів екологічної сертифікації** (наприклад, eco-label, green key); **партнерство з організаціями сталого розвитку, громадськими ініціативами та екологічними проєктами**; **розширення форматів** (стріт-фуд, мобільні кухні, фуд-траки, кейтеринг тощо); **популяризація української національної кухні у веганському виконанні** як інструмент культурної дипломатії та гастрономічного туризму [4].

Розвиток веганського ресторанного сервісу в Україні свідчить про поступову зміну парадигми в харчовій поведінці споживачів і зростання ролі етичного, здорового та екологічно відповідального споживання [2]. Від нішевого формату, орієнтованого на вузьке коло споживачів, веганські заклади поступово переходять до моделі сталого бізнесу з широкими перспективами інтеграції в національний гастрономічний простір. Такий розвиток сприятиме не лише підвищенню якості ресторанного сервісу, але й формуванню нових стандартів відповідального споживання в українському суспільстві загалом.

Список використаних джерел: 1. Лисюк Т.В. Інноваційні рішення в готельно-ресторанному бізнесі: технології автоматизації та персоналізації послуг. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-13>; 2. Лисюк Т.В. Інноваційні підходи до забезпечення сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5733> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-97>; 3. Мигаль В.І. Впровадження веганської та вегетаріанської продукції в меню закладів ресторанного господарства. *Соціальна відповідальність як основа інноваційного розвитку бізнесу: матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. пам'яті почесного проф. Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя, академіка НАН України Миколи Григоровича Чумаченка*. 2022. С. 70–71.; 4. Степанова В.С. Вегетаріанство як вектор розвитку wellness-індустрії. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Технічні науки»*. 2022. № 2. С. 11–17.

Відомості про авторів

Балабанов Геннадій Васильович – доктор географічних наук, професор кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Безсмертнюк Тарас Петрович – кандидат географічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Бейдик Олександр Олексійович – доктор географічних наук, професор, член Українського географічного товариства;

Берсжная Інна Володимирівна – здобувачка 4 курсу кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Бик Назарій Анатолійович – здобувач 4 курсу кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Герасимук Анатолій Никифорович – вчитель фізичного виховання Підманівської філії опорного закладу «Світязький ліцей»;

Гладкий Олександр Віталійович – доктор географічних наук, професор кафедри туризму та менеджменту креативних індустрій Державного торговельно-економічного університету;

Гринюк Вікторія Ігорівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри туризму, рекреації та регіонального розвитку Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу;

Даньчук Олександр Дмитрович – магістрант 1 року навчання кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Деняк Дар'я Павлівна – здобувачка 1 курсу кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Київського фахового коледжу туризму та готельного господарства;

Дулька Ольга Степанівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи Національний університет харчових технологій;

Ільїн Леонід Володимирович – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Ільїна Ольга Вікторівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Калько Андрій Дмитрович – доктор географічних наук, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Національного університету водного господарства та природокористування;

Коваленко Олександр Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Колонтаєвський Олег Петрович – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Коротун Сергій Ігорович – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Національного університету водного господарства та природокористування;

Кошіль Богдан Романович – здобувач 1 року навчання кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Лисюк Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Літвінова Головань Ольга Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент Відокремленого структурного

підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Мар'юсик Артем Федорович – магістрант 1 року навчання кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Мельник Поліна Сергіївна – здобувачка 1 курсу Відокремленого структурного підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Михайлик Уляна Дмитрівна – здобувачка 1 курсу Відокремленого структурного підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Мініч Ірина Михайлівна – кандидат соціальних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Київського фахового коледжу туризму та готельного господарства;

Немчур Кіра Олексіївна – здобувачка 1 курсу Відокремленого структурного підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Ніколаєва Дар'я Костянтинівна – здобувачка 4 курсу кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Оболенцева Лариса Володимирівна – докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Онопрієнко Володимир Петрович – доктор педагогічних наук, професор кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Панасюк Анастасія Юріївна – здобувачка 4 курсу кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Пилипчук Максим Миколайович – викладач-спеціаліст циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи Фахового коледжу технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки; сервіс-менеджер рекреаційного комплексу «Рестпарк»;

Повшук Вікторія Анатоліївна – вчитель початкових класів, асистент Підманівської філії опорного закладу «Світязький ліцей»;

Подпісов Денис Сергійович – асистент кафедри туризму Національного транспортного університету;

Ріхтер Анна Олегівна – здобувачка 4 курсу кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Державного університету «Житомирська політехніка»;

Сердюк Єлизавета Ігорівна – магістрантка 1 року навчання кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Соколюк Марина Олександрівна – здобувачка 4 курсу кафедри готельно-ресторанної справи Національного університету харчових технологій;

Тишук Інна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Ткачук Леоніла Миколаївна – кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну;

Трухан Антон Ігорович – здобувач 4 курсу кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Фастовець Оксана Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Хаустов Олексій Вікторович – здобувач 4 курсу кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

Наукове видання

**ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ І СФЕРА ГОСТИННОСТІ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ
Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

(Луцьк, 15 травня 2025 року)

Підписано до друку 30.05.2025. Формат 60×84 ¹/₁₆
Ум. друк. арк. 8,25. Обл.-вид. арк. 8,2. Зам. 211. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.

Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року

Шановні колеги!

За роки свого існування кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки утвердилася як провідний регіональний центр підготовки висококваліфікованих фахівців для сфери гостинності, туризму та рекреації. Наша кафедра активно розвиває наукову та освітню діяльність, інтегруючи сучасні тенденції, досвід європейських освітніх практик та інноваційні підходи до навчання. Підготовка здобувачів здійснюється за освітніми ступенями «Бакалавр» і «Магістр» за спеціальностями J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг» і J3 «Туризм та рекреація» у межах галузі знань J «Транспорт та послуги».

Проведення наукових конференцій, круглих столів і фахових дискусій є невід'ємною частиною нашої роботи, що сприяє формуванню академічного середовища, розвитку молодшої науки, обміну досвідом та пошуку спільних рішень для актуальних викликів галузі.

Щиро дякуємо всім учасникам конференції за активну участь, змістовні доповіді та внесок у розвиток наукового дискурсу у сфері туризму, рекреації та гостинності. Віримо, що спільна праця, наукова ініціатива та прагнення до інновацій і надалі сприятимуть професійному зростанню і популяризації готельно-ресторанної та туристичної галузей України.

З повагою – колектив кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки!

